

Teresa Dobrzyńska

"O polemice literackiej w powieści", Danuta Danek, Warszawa 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/48, 145

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) DANEK Danuta: O polemice literackiej w powieści. (Indeks zestawiała A. Piorunowa.) Warszawa 1972 PÍW, s. 217, nlb. 1. IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia. 32, z1 30,-

Posługując się kategorią funkcji językowych, autorka dyskutuje - w duchu Bachtina - z koncepcjami praskiej szkoły strukturalnej oraz przeprowadza analizę implicytnej i eksplicytnej polemiki literackiej w powieści, realizowanej poprzez "cytaty struktur" oraz "wypowiedzi dyskursywne w dziele o dziele". Rezultatem rozważań jest propozycja wyróżnienia dwu poziomów konstytuujących dzieło literackie: poziomu wypowiedzi przedmiotowej i poziomu metawypowiedzi - obejmującego takie elementy kompozycyjne, jak tytuł utworu lub jego części, wstęp, epilog itp., oraz wewnątrztekstową polemikę literacką. Podejście takie gwarantuje integrację różnych elementów kompozycyjnych w procesie opisu tekstu oraz ujawnia bogactwo jego znaczeniowej organizacji. Rozważania nad pojęciem funkcji poetyckiej wprowadzają bogaty kontekst historyczny do świadomości teoretycznoliterackiej.

BP/48/1

T.D.

(I) DANEK Danuta: O tytule utworu literackiego. "Pamiętnik Literacki" R. 63:1972 z. 4 s. 143-174.

Autorka omawia dwojaką funkcję tytułu, jako: "identyfikacja utworu" i "wprowadzenie do utworu". Tytuł traktowany jest przy tym przez autorkę - w ramach szerszej koncepcji, wyróżniającej w dziele literackim dwa poziomy wypowiedzi: poziom wypowiedzi przedmiotowej i poziom metawypowiedzi - jako jeden z typów wypowiedzi o tekście, a więc integralna część tekstu, współtworząca jego całość znakową. Stąd postulat pietyzmu wobec informacji tytułowych wyrażany pod adresem wydawców. Teza o związku tytułu z poetyką utworu dokumentowana jest w artykule materiałem osiemnastowiecznej powieści epistolarnej. Artykuł zawiera również szkic historyczny dotyczący kształtowania się "miejsca tytułowego" i "wypowiedzi tytułowej".

BP/48/2

T.D.